

Јавно комунално предузеће "ДРУГИ ОКТОБАР"

Вршац

Република Србија 26300 Вршац, Стевана Немање бр. 26,
Telefon: 013/440-800, Faks: 013/440-800 taster 9

www.oktobar.co.rs e mail: info@oktobar.rs

Број: 01-02-24/2018-11
27.08.2018. Године
ВРШАЦ

ДОДАТНО ПОЈАШЊЕЊЕ КОНКУРСНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ У ПОСТУПКУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ – УСЛУГА ОСИГУРАЊА

ЈН БР 01-02-24/2018

ПРЕДМЕТ: Додатно појашњење и измена конкурсне документације у вези са припремом понуде у поступку јавне набавке: Услуге осигурања, редни број набавке 01-02-24/2018.

На основу члана 63. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр.124/12, 14/15, 68/15), заинтересовано лице у поступку јавне набавке **Услуге осигурања**, редни број набавке 01-02-24/2018, се дана 23.08.2018. обратило Наручиоцу, путем електронске поште, са захтевом за појашњењем у вези са припремањем понуде. Захтев, заведен код Наручиоца под бројем: 01-02-24/2018-10., од 23.08.2018.

Питање заинтересованог лица:

Naručilac je u delu konkursne dokumentacije "Dodatni uslovi za učešće u postupku javne nabavke", kao dodatne uslove u pogledu poslovnog i finansijskog kapaciteta između ostalog predvideo i sledeće uslove:

- 1) da ponuđač na dan 31.12.2017. godine raspolaže razlikom između raspoložive i zahtevane margine solventnosti za neživotna osiguranja/reosiguranje u iznosu od najmanje 3.500.000.000,00 dinara;
- 2) da ponuđač ima važeći sertifikat o sistemu menadžmenta bezbednošću informacija u skladu sa zahtevima standarda ISO/IEC 27001:2013 (dokaz forokopija sertifikata);
- 3) da ponuđač na dan 31.12.2017. godine ima ažurnost u rešavanju šteta najmanje 95%.

Podnosilac zahteva ističe da ovako određeni dodatni uslovi za učešće u postupku javne nabavke ograničavaju konkurenciju, da su siti diskriminišući i da nisu u logičkoj vezi sa predmetom javne nabavke.

Članom 76. stav 2. Zakona o javnim nabavkama definisano je da naručilac u konkursnoj dokumentaciji određuje uslove za učešće u postupku javne nabavke u pogledu finansijskog, poslovnog, tehničkog i kadrovskog kapaciteta uvek kada je to potrebno imajući u vidu predmet javne nabavke, dok je stavom 6. istog člana predviđeno da naručilac određuje uslove tako da isti ne diskriminišu ponuđača i da su u logičkoj vezi sa predmetom javne nabavke.

Smisao ovih odredi jeste da se naručiocu omogući definisanje uslova čija ispunjenost podrazumeva da naručilac može prilikom izbora ponude izabrati ponudu onog ponuđača koji shodno svojim kapacitetima može uspešno da realizuje ugovor koji je predmet nabavke. Ali to nikako ne znači da je mogućnost definisanja dodatnih uslova od strane naručioca neograničena te da određivanjem dodatnih uslova naručilac može ograničavati konkurenciju i diskriminisati određene ponuđače iako je nesporno da oni mogu da uspešno realizuju uslugu osiguranja koja je predmet javne nabavke a što je u konkretnom slučaju Naručilac učinio zloupotrebivši institut dodatnih uslova.

Očigledno je da Naručilac prilikom definisanja dodatnih uslova nije izvršio sve potrebne provere i analize te je eliminisao iz učešća u predmetnom postupku osiguravača koji je 4 na tržištu osiguranja u Republici Srbiji, iako nesumnjivo možemo da pružimo kvalitetnu uslugu osiguranja koja je predmet javne nabavke.

Dakle, ne postoji opravdan razlog za definisanje dodatnih uslova u predmetnom postupku javne nabavke na navedeni način, te je nejasno zašto je Naručilac opredelio na ovaj način ispunjenost poslovnog i finansijskog kapaciteta koji za posledicu ima samo neopravdano, isključivanje iz konkurencije i diskriminaciju pojedinih ponuđača.

I Ističemo da je određeni uslov "da ponuđač na dan 31.12.2017. godine raspolaže razlikom između raspoložive i zahtevane margine solventnosti za neživotna osiguranja/reosiguranje u iznosu od najmanje 3.500.000.000,00 dinara" nije u logičkoj vezi sa konkretnom javnom nabavkom odnosno zahtevana razlika u iznosu od najmanje 3.500.000.000,00 dinara nije garancija da će u konkretnoj javnoj nabavci ponuđač kvalitetno izvršiti uslugu osiguranja koja je predmet javne nabavke.

Takođe, određeni uslov "da ponuđač na dan 31.12.2017. godine raspolaže razlikom između raspoložive i zahtevane margine solventnosti za neživotna osiguranja/reosiguranje u iznosu od najmanje 3.500.000.000,00 dinara" diskriminišući, odnosno isti nije definisan na nivou koji bi omogućio selekciju onih ponuđača koji poseduju kapacitete neophodne za realizaciju konkretne javne nabavke.

Ističemo da prema odredbama člana 7. Zakona o osiguranju Društvo za osiguranje je dužno da obaveze iz ugovora o osiguranju iznad samopridržaja reosigura kod društva za reosiguranje iz člana 3. stav 2. ovog zakona. Društvo za reosiguranje je dužno da u Republici, odnosno u inostranstvu reosigura deo rizika koji ne može pokriti svojim sredstvima. Takođe društva za osiguranje su dužna da upravljaju rizikom na način definisan Zakonom o osiguranju, a nadzor nad obavljanjem delatnosti osiguranja vrši Narodna banka Srbije.

Prema odredbama 127. Zakona o osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 139/2014) definisano je da društvo za osiguranje koje obavlja poslove neživotnih osiguranja dužno je da obezbedi raspoloživu marginu solventnosti najmanje u visini zahtevane margine solventnosti propisane članom 126. Zakona o osiguranju. Dakle, Zakonom o osiguranju kao imperativ je određeno da raspoloživa margina solventnosti bude najmanje u visini zahtevane margine propisane zakonom, odnosno nije zahtevan minimum u smislu kako je to Naručilac odredio kao uslov za učešće da razlika između raspoložive i zahteva ne bude minimum 3.500.000.000,00 RSD.

Dakle, Naručilac onemogućuje učešće u predmetnom postupku javne nabavke svim osiguravačima čija apsolutna razlika između raspoložive i zahtevane margine iznosi manje od 3.500.000.000,00 dinara iako nesumnjivo isti mogu da kvalitetno realizuju ugovor o osiguranju koji je predmet ove javne nabavke.

II Vezano za drugi sporni dodatni uslov "da ponuđač ima važeći sertifikat o sistemu menadžmenta bezbednošću informacija u skladu sa zahtevima standarda ISO/IEC 27001:2013 (dokaz forokopija sertifikata)", Podnosilac zahteva ističe da zahtevani standard koji se odnosi na sistem upravljanja Informacione tehnologije – Tehnike bezbednosti – Sistemi menadžmenta bezbednošću informacija nije u logičkoj vezi sa javnom predmetnom nabavkom koja za predmet ima uslugu osiguranja.

Naime, prema odredbama člana 15. Zakona o javnim nabavkama, naručilac u konkursnoj dokumentaciji može zahtevati poverljivost podataka koje ponuđačima stavlja na raspolaganje, te ovako definisan uslov kojim se zahteva da ponuđači imaju implementiran ISO 27001 je apsolutno neopravdan i ima za cilj isključivo ograničavanje konkurencije.

Podnosilac zahteva posebno ističe da je Narodna banka Srbije donela Odluku o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije ("Sl. glasnik RS" br. 23/2013 i 113/2013) kojim su utvrđeni minimalni standardi i uslovi stabilnog i sigurnog poslovanja koji se odnosi na upravljanje informacionim sistemima u društvima za osiguranje, te da društva za osiguranje u pogledu ove oblasti koja je regulisana samom Odlukom NBS-a nisu u obavezi da poseduju zahtevani standard ISO 27001 a koji je Naručilac odredio kao eliminatoran uslov za učešće u predmetnom postupku javne nabavke.

III Treći dodatni uslov: "ažurnost u rešavanju šteta u 2017. godini najmanje 95%" nije u logičkoj vezi sa predmetom javne nabavke.

Naručilac je kao dodatni uslov odredio da ponuđač ima Ažurnost u rešavanju šteta u 2017. godini veću od 95% koja će se izračunati prema sledećoj formuli:

$$\% \text{ ažurnosti} = \frac{\text{broj rešenih šteta u 2017} + \text{broj odbijenih i storniranih šteta u 2017.}}{\text{broj rezervisanih šteta na kraju 2016} + \text{broj prijavljenih šteta u 2017}} \times 100$$

Podnosilac zahteva ističe da ovako određeni uslov "Ažurnost u rešavanju šteta u 2017. godini veća od 95%" sa ovakvom metodologijom obračuna je diskriminišući i nije u logičkoj vezi sa predmetom javne nabavke i to iz sledećeg razloga:

- formula za obračun procenta ažurnosti neopravdano sadrži celokupan broj šteta po svim vrstama osiguranja i neživotnih i životnih osiguranja (koja nisu predmet javne nabavke).

Imajući u vidu da je predmet javne nabavke usluga neživotnog osiguranja, Podnosilac zahteva ističe da Naručilac neopravdano posmatra sve štete uključujući rešene, odbijene i stornirane, rezevrisane i prijavljene po osnovu životnog osiguranja koje nije predmet ove javne nabavke. Dakle predmet javne nabavke je osiguranje imovine, zaposlenih od posledica nezgode, odgovornosti iz delatnosti, autokasko i osiguranje od autoodgovornosti što prema odredbama Zakona o osiguranju (Službeni glasnik RS br. 139/2014) spada u vrste neživotnih osiguranja. To može dovesti do situacije da osiguravači koji imaju procenat ažurnosti veći od 95% po osnovu neživotnih osiguranja ne mogu da uzmu učešće u predmetnom postupku javne nabavke samo iz razloga što imaju lošiji procenat ažurnosti po osnovu životnih osiguranja koji se negativno odražava na ukupan procenat ažurnosti iako usluga životnog osiguranja nije predmet ove javne nabavke.

Postavlja se pitanje šta je rukovodilo Naručioca prilikom određivanja donjeg limita od 95% ažurnosti u rešavanju šteta kojim je onemogućio učešće u postupku Podnosiocu zahteva 4 osiguravaču na tržištu osiguranja u Republici Srbiji.

Ovakvim diskriminišućim postavljenim uslovima koji nisu u logičkoj vezi sa predmetnom javnom nabavkom Naručilac ograničava konkurenciju, jer isti nisu definisani na način koji bi omogućio selekciju onih ponuđača koji poseduju kapacitete neophodne za realizaciju konkretne javne nabavke.

Одговор на питања:

I. Наручилац је наведене додатне услове за учешће у поступку јавне набавке поставио у складу са одредбама Закона о јавним набавкама (у даљем тексту: Закона), посебно имајући у виду члан 76. став 2. као и начело Закона.

Додатни услов – разлика расположиве и захтеване маргине солвентности за неживотна осигурања/реосигурања од најмање 3.500.000.000,00 рсд као тражени показатељ је одраз способности осигураваача да у случају настанка осигураног случаја изврши своју обавезу благовремено и у реалном износу, а посебно када су у питању штете великих износа и служи за трајно извршење преузетих обавеза осигураваача. Што је већа разлика између расположиве и захтеване маргине солвентности, осигуравајуће друштво је финансијски стабилније и солвентније што је гарант да ће бити у стању да изврши све своје преузете обавезе у конкретној јавној набавци, те је исти у логичкој вези са предметом јавне набавке и недискриминише потенцијалне понуђаче.

У прилогу овом ставу наручилац истиче да и у **Извештају НБС о сектору осигурања у Србији за треће тромесечје 2017. године, који је јавно доступан на интернет страници НБС, стоји под насловом Адекватност капитала да:** „Солвентност друштва за осигурање зависи од довољности техничких резерви за преузете обавезе, као и од испуњености услова који се односе на адекватност капитала, а утврђени су као однос захтеване и расположиве маргине солвентности“ као и да је „На нивоу свих друштава за осигурање у Србији која се претежно баве неживотним осигурањима основни показатељ адекватности капитала (однос расположиве и захтеване маргине солвентности)“. **Понуђачима који самостално не испуњавају задати услов, дата је могућност да наступе у оквиру групе понуђача у заједничкој понуди и тако испуне додатни финансијски услов који се тражи конкурсном документацијом.**

Имајући све наведено у виду није тачна тврдња потенцијалног понуђача да наручилац онемогућује учешће у предметном поступку јавне набавке свим осигураваачима чија апсолутна разлика између расположиве и захтеване маргине износи мање од 3.500.000.000,00 рсд иако несумњиво исти могу да квалитетно реализују уговор о осигурању који је предмет ове јавне набавке, већ управо супротно: омогућује им да учествују на конкурс у оквиру групе понуђача где заједнички треба да задовоље додатни услов: да је разлика расположиве и захтеване маргине солвентности за неживотна осигурања/реосигурања најмање 3.500.000.000,00 рсд.

Наручилац остаје при захтевима из конкурсне документације.

II. Наручилац се определио за Додатни услов - да понуђач треба да има важећи сертификат о услаглашености система квалитета са захтевима стандарда ISO 27001:2013, између осталог и из разлога да поседовањем сертификата ISO 27001:2013 потенцијални понуђач уверава да ће према информацијама поступати одговорно и да ће исте користити професионално и сигурно, одавајући утисак поверљивог партнера, што гарантује да ће поступати у складу са опште прихваћеним

нормама пословања, у складу са инструкцијама одговорних лица наручиоца, као и да ће у потпуности поштовати и чувати интегритет и углед наручиоца.

Пошто сва документа која би осигуравајуће друштво имало могућност да види и упозна након склапања уговара са наручиоцем у вези осигурања по неколико основа, а који су предмет осигурања, представљају пословну тајну, сматрамо да је захтевање сертификата ISO 27001:2013 у потпуности у логичкој вези са предметном јавном набавком.

Такође, увидом у тржиште утврдили смо да постоји минимум 5 осигуравајућих друштава који испуњавају тражени услов, односно поседују тражени стандард ISO 27001:2013.

Наручилац остаје при захтевима из конкурсне документације.

III. Наручилац се определио за Додатни услов – да понуђач има ажурност у решавању штета у 2017. години од најмање 95%, између осталог из разлога што је напомена Народне банке Србије да је основни критеријум за процену доброг друштва за осигурање управо „ажурност у решавању штета“. За наручиоца је од пресудног значаја да уговор закључи са понуђачем или групом понуђача који има одговарајућу ефикасност у решавању штета.

Поред наведеног битан разлог је и делатност наручиоца јер поред основне делатности која је сакупљање отпада који није опасан, Наручилац се бави и делатностима снабдевања гасом и водоснабдевањем, 24 часа дневно снабдева преко 12.000 домаћинства гасом и 16.500 домаћинстава водом и при томе користи разну вредну опрему која је преко потребна у исправном стању.

Такође, Наручилац својим деловањем при вршењу свих својих радних задатака, својим средствима рада багери, радне машине, камиони и друга средства у саобраћају и на градилиштима може да изазове разне штете при вршењу делатности, па је посебно битно да осигуравајуће друштво са којим склопи уговор буде ажурно у реализацији пријављених штета према лицима и објектима којима је штета нанета, као и да има финансијску способност исказану кроз разлику расположиве и захтеване маргина солвентности како се према привредном друштву као одговорном наручиоцу не би предузимали судски поступци због неажурне исплате начињене штете.

Између осталих полиса, предмет осигурања су и лица ангажована на радним местима са повећаним ризиком како је дефинисано Законом о безбедности и здрављу на раду и Актом о процени ризика на радном месту и радној околини, која су управо радна места на којима и поред примењених мера у складу са наведеним законом, постоје околности које могу да угрозе безбедност и здравље на раду.

Наручилац услед свега наведеног сматра да је апсолутно оправдан разлог за додатним условом „ажурност у решавању штета“ осигуравајућег друштва на нивоу минимално 95% и то свих оних штета којима се једно осигуравајуће друштво бави и наручилац даље сматра да није у праву потенцијални понуђач када каже да наручилац неоправдано посматра све штете укључујући решене, одбијене и сторниране, резеврисане и пријављене по основу животног осигурања које није предмет ове јавне набавке и да формула за обрачун процента ажурности неоправдано садржи целокупан број штета по свим врстама осигурања и неживотних и животних осигурања (која нису предмет јавне набавке), јер већа ажурност свих поднетих захтева за надокнаду штете управо јесте показатељ ефикасности целог пословања осигуравајућег друштва, као и однос осигуравајућег друштва према осигуравачу који плаћа полису осигурања. Посебно у овом случају, када наручилац

има расписану предметну јавну набавку за полисе осигурања по неколико различитих основа и мора обезбедити закључење уговора са осигуравајућим друштвом или групом понуђача које ће ажурно реаговати у поступку решавања одштетних захтева и имати финансијску снагу да исплати пријављене штете.

Наручилац је предвидео могућност подношења понуде са подизвођачем или као заједничка понуда групе понуђача, што према Закону о јавним набавкама (чл. 81, ст. 2.) даје могућност потенцијалним понуђачима да предметни додатни услов испуне заједно.

С обзиром на све наведено, а посебно имајући у виду дефинисане потребе, Наручилац сматра да примедбе потенцијалног понуђача на постављене додатне услове, нису оправдане и да исти не дискриминише потенцијалне понуђаче и не онемогућава понуђаче да сачине прихватљиву понуду, напротив омогућава неколико осигуравајућих друштава да у потпуности задовоље три спорна додатна услова предметне конкурсне документације о јавној набавци – самостално и омогућава да остала осигуравајућа друштва подједнако одговоре додатним условима у заједничкој понуди – као група понуђача, те да је конкурсна документација сачињена у свему у складу са Законом о јавним набавкама.

Наручилац остаје при захтевима из конкурсне документације.

КОМИСИЈА ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ